

MARCIN PIGŁOWSKI¹
Akademia Morska w Gdyni

WSPÓLZALEŻNOŚĆ NOTYFIKACJI W ZAKRESIE NOWEGO PODEJŚCIA Z KRAJÓW ZACHODNIEJ I WSCHODNIEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Streszczenie

Nowe podejście obejmuje produkty lub zagadnienia, które mogą zagrażać bezpieczeństwu, zdrowiu konsumenta lub ochronie środowiska. Celem artykułu było zbadanie wzajemnej współzależności notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej Unii Europejskiej (UE). Liczba notyfikacji (umożliwiających ocenę zgodności w zakresie nowego podejścia) z krajów zachodniej UE jest trzykrotnie większa niż z krajów wschodniej UE. Wartość współczynnika korelacji Pearsona (0,93) wskazała, że korelacja liczby notyfikacji między tymi grupami krajów jest bardzo wysoka. Wartość statystyki Walda oraz prawdopodobieństwa, obliczona w ramach regresji Poissona, pokazała że estymowane parametry: notyfikacje z krajów zachodniej UE lub wschodniej UE (odpowiednio do przyjętego modelu) są statystycznie istotne. Jednakże na podstawie oceny tych parametrów można stwierdzić, że zwiększanie się liczby notyfikacji z krajów wschodniej UE powoduje znacznie większy wzrost tej liczby z krajów zachodniej UE, prowadząc do jeszcze większej dysproporcji w liczbie notyfikacji. Z tego względu Komisja Europejska powinna podjąć działania (także prawne) w celu rozwijania oceny zgodności związanej z nowym podejściem w krajach wschodniej UE.

Słowa kluczowe: nowe podejście, notyfikacje, analiza korelacji, regresja Poissona, Unia Europejska

Wprowadzenie

Ujednolicanie (harmonizacja) przepisów prawnych służy swobodnemu przepływowi towarów w Unii Europejskiej (UE). Początkowo w UE regulowano poszczególne sektory rynku, co prowadziło jednak do nadmiaru szczegółowych

---

¹ m.piglowski@wpit.am.gdynia.pl.

przepisów. Dlatego też po 1985 roku wprowadzono tzw. nowe podejście do harmonizacji technicznej i normalizacji. Polega ono na stosowaniu następujących zasad: harmonizowane są wyłącznie przepisy prawne związane z bezpieczeństwem, zdrowiem (konsumenta) i ochroną środowiska; akty prawne zawierają tylko zasadnicze wymagania, a szczegóły techniczne zawarte są w zharmonizowanych normach europejskich EN, których stosowanie jest dobrowolne; wyrób spełniający wymagania odpowiednich aktów prawnych, oznaczony znakiem CE, może być wprowadzony na rynek dowolnego kraju UE². Szacuje się, że około 20% handlu na rynku wewnętrznym UE przypada na produkty objęte zasadami nowego podejścia³, stanowiąc 27% przemysłowej wartości dodanej w UE⁴.

W ramach nowego podejścia wydano 31 aktów prawnych. Jest to 28 dyrektyw, dwa rozporządzenia i jedna decyzja (zob. tab. 1). W nowym podejściu funkcjonuje 36 państw. Zdecydowaną większość tworzą państwa Unii Europejskiej, z wyjątkiem Malty (czyli 27 państw). W ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) funkcjonują także trzy inne państwa – Norwegia, Islandia i Liechtenstein. Dodatkowo w ramach nowego podejścia UE podpisała Porozumienia o Wzajemnym Uznananiu z pięcioma innymi państwami (Australią, Japonią, Kanadą, Stanami Zjednoczonymi i Szwajcarią). Turcja funkcjonuje w tym systemie na podstawie decyzji 2006/654/EC, dotyczącej stowarzyszenia tego państwa z UE⁵. Zapewnienie bezpieczeństwa europejskiego konsumenta użytkującego produkty objęte dyrektywami nowego podejścia ma jednak wymiar globalny także w innym aspekcie. Są to bowiem często produkty przemysłowe, produkowane w krajach Dalekiego Wschodu (np. zabawki, urządzenia elektryczne, urządzenia telekomunikacyjne), importowane do Europy.

W ocenie zgodności wyrobu z zasadniczymi wymaganiami uczestniczą przeważnie tzw. jednostki notyfikowane, zgłaszane przez władze krajów funkcjonujących w ramach nowego podejścia. Producent może skorzystać z usług dowolnej

---

² A. Hutyra, *Dyrektywy nowego podejścia i oznaczenie CE. Wprowadzanie wyrobów przemysłowych na rynek Unii Europejskiej*, Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość, Oddział Terenowy w Gdańsku, Gdańsk 2001, s. 7.

³ A.R. Young, *The incidental fortress: the single european market and world trade*, „Journal of Common Market Studies” 2004, No. 2 (42), s. 399.

⁴ P.A. Messerlin, D. Palmeter, *Technical Regulations and Industry Standards (TRIS)*, w: *Regulatory barriers and the principle of non-discrimination in world trade law: past, present, and future*, red. T. Cottier, P.C. Mavroidis, P. Blatter, University of Michigan Press, Ann Arbor 2000, s. 253.

⁵ Komisja Europejska, *New Approach Notified And Designated Organisations Information System (Nando)*, <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/> (18.09.2014).

jednostki notyfikowanej bez względu na to, w jakim kraju ma ona swoją siedzibę⁶. Zakres zadań wykonywanych przez jednostki notyfikowane wynika z notyfikacji i może dotyczyć różnych produktów/zagadnień objętych nowym podejściem⁷.

Rozwijanie wspólnego rynku w ramach UE pozwala przypuszczać, że istnieje zależność między liczbą notyfikacji z krajów zachodniej i wschodniej UE (krajów, które przystąpiły do UE w roku 2004 i później). Natomiast zróżnicowanie w rozwoju gospodarczym tych obszarów pozwala sądzić, że liczba notyfikacji z krajów zachodniej UE jest większa i w bardziej istotny sposób kształtuje przepływ produktów objętych nowym podejściem w ramach wspólnego rynku. Dlatego też celem artykułu było zbadanie wzajemnej współzależności notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE.

Dane i metody

Dane do badań pochodziły z bazy danych Nando (New Approach Notified and Designated Organisations Information System), czyli Systemu Informacji o Organizacjach Notyfikowanych i Wyznaczonych w zakresie Nowego Podejścia⁸. W tabeli 1 przedstawiono liczbę notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE. Do krajów zachodniej UE zaliczono: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Wielką Brytanię i Włochy, a do krajów wschodniej UE: Bułgarię, Chorwację, Cypr, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Polskę, Rumunię, Słowację, Słowenię i Węgry. Liczba notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej UE jest trzykrotnie większa niż z krajów wschodniej UE. Największa liczba notyfikacji dotyczy wyrobów budowlanych, następnie urządzeń ciśnieniowych, wag nieautomatycznych i dźwigów.

Tabela 1

Liczba notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE

Akt prawny	Produkty lub zagadnienia	Liczba notyfikacji z krajów	
		zachodniej UE	wschodniej UE
89/686/EWG	Wyposażenie ochrony osobistej	84	30
90/385/EWG	Wyroby medyczne aktywnego osadzania	13	5
92/42/EWG	Kotły wody gorącej opalane paliwem płynnym lub gazowym	33	12

⁶ A. Hutyra, *Dyrektywy nowego podejścia...*, s. 18.

⁷ Komisja Europejska, *New Approach...*

⁸ *Ibidem*.

93/15/EWG	Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego	7	7
93/42/EWG	Wyroby medyczne	45	14
94/9/WE	Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem	45	14
94/25/WE	Rekreacyjne jednostki pływające	27	5
95/16/WE	Dźwigi	178	40
96/98/WE	Wyposażenie statków	34	3
97/23/WE	Urządzenia ciśnieniowe	191	58
98/79/WE	Wyroby medyczne używane do diagnozy in vitro	17	7
99/5/WE	Urządzenia radiowe i końcowe urządzenia telekomunikacyjne	45	13
2000/9/WE	Urządzenia kolei linowych przeznaczone do przewozu osób	15	8
2000/14/WE	Emisja hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń	41	23
2004/22/WE	Przyrządy pomiarowe	101	39
2004/108/WE	Kompatybilność elektromagnetyczna	111	34
2006/42/WE	Maszyny	118	50
2006/95/WE	Sprzęt elektryczny przewidziany do stosowania w określonych granicach niskiego napięcia	96	51
2007/23/WE	Wyroby pirotechniczne	8	8
2008/57/WE	Interoperacyjność systemu kolei we Wspólnocie	36	19
2009/23/WE	Wagi nieautomatyczne	211	29
2009/48/WE	Bezpieczeństwo zabawek	38	17
2009/105/WE	Proste zbiorniki ciśnieniowe	59	27
2009/142/WE	Urządzenia spalające paliwa gazowe	31	17
2010/35/WE	Ciśnieniowe urządzenia transportowe	113	25
305/2011*	Wyroby budowlane	406	168
2013/29/WE	Wyroby pirotechniczne	0	0
2014/29/WE	Proste zbiorniki ciśnieniowe	0	0
2014/34/WE	Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej	0	0
2009/750/WE**	Interoperacyjność systemów elektronicznych opłat drogowych we Wspólnocie	2	0
552/2004*	Interoperacyjność Europejskiej Sieci Zarządzania Ruchem Lotniczym	2	0
Razem		2107	723

* rozporządzenie, ** decyzja wdrażająca dyrektywę 2004/52/WE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Komisja Europejska, *New Approach Notified and Designated Organisations Information System (Nando)*, <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/> (18.09.2014); Urząd Publikacji, *EUR-Lex. Baza aktów prawnych Unii Europejskiej*, <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl> (18.09.2014).

Aby zbadać, czy istnieje i jaka jest siła korelacji między liczbą notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE, obliczono wartość współczynnika korelacji Pearsona. Z uwagi na to, że zmienne zależne (notyfikacje z krajów wschodniej lub zachodniej UE) nie są zmiennymi ciągłymi, zależność nie jest liniowa. Zastosowano więc uogólniony model liniowy, który daje możliwość analizy danych o rozkładzie niebędącym rozkładem normalnym. Wpływ zmiennych objaśniających (odpowiednio do wspomnianych wyżej: notyfikacji z krajów zachodniej UE lub wschodniej UE), czyli predyktorów na zmienne zależne, ma charakter nieliniowy, w związku z tym konieczne było zastosowanie funkcji wiążącej⁹. Pozwoliła ona związać wartość zmiennej zależnej z predyktorem (ciągłym). Dla przyjętego rozkładu Poissona zastosowano funkcję wiążącą logarymiczną¹⁰. W obliczeniach wykorzystano program Statistica 10.

Wyniki badań

Wartość współczynnika Pearsona wyniosła 0,93, co oznacza, że korelacja między liczbą notyfikacji w ramach nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE jest bardzo wysoka¹¹. Wartość statystyki obliczonej (13,19) przekroczyła wartość krytyczną (2,05) na poziomie istotności 0,05 i przy liczbie stopni swobody wynoszącej 29.

W tabeli 2 przedstawiono ocenę parametrów regresji w rozkładzie Poissona z funkcją wiążącą logarymiczną, z uwzględnieniem dwóch modeli odnoszących się do relacji krajów: zachodnie UE – wschodnie UE (zmienna zależna: notyfikacje z krajów wschodniej UE, predyktor ciągły: notyfikacje z krajów zachodniej UE) i wschodnie UE – zachodnie UE (zmienna zależna: notyfikacje z krajów zachodniej UE, predyktor ciągły: notyfikacje z krajów wschodniej UE).

Estymowane parametry, tzn. odpowiednio do przyjętego modelu: notyfikacje w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej UE lub wschodniej UE, są statystycznie istotne, o czym świadczy wartość statystyki Walda (piąta kolumna tabeli 2) oraz prawdopodobieństwa (szósta kolumna)¹². Na podstawie wartości parametru oceny (trzecia kolumna) można jednak stwierdzić, że wzrost liczby no-

---

⁹ G. Harańczyk, *Wychodząc poza prostą regresję – modelowanie statystyczne w obszarze ubezpieczeń*, StatSoft Polska, Kraków 2011, s. 33–34.

¹⁰ A. Stanisławski, *Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny. Modele liniowe i nieliniowe*, t. 2, StatSoft Polska, Kraków 2007, s. 784.

¹¹ P. Crewson, *Applied statistics handbook*, AcaStat Software, Leesburg 2008, s. 96.

¹² A. Stanisławski, *Przystępny kurs statystyki...*, s. 801.

tyfikacji z krajów wschodniej UE wpływa w większym stopniu na liczbę notyfikacji z krajów zachodniej UE niż w relacji odwrotnej. Prowadzi to do jeszcze większej dysproporcji w liczbie notyfikacji z obydwu obszarów UE.

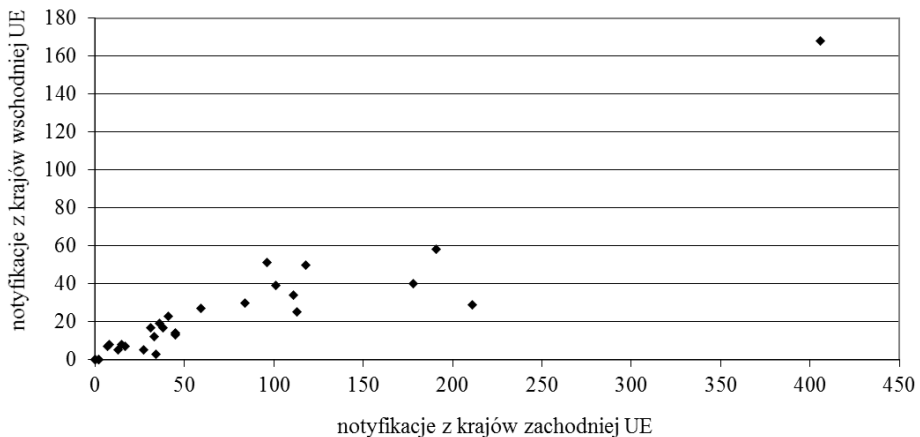
Tabela 2

Ocena parametrów regresji w rozkładzie Poissona z funkcją wiążącą logarymiczną

Relacja krajów	Efekt	Ocena	Błąd standardowy	Statystyka Walda	Prawdopodobieństwo
Zachodnie UE – wschodnie UE	Wyraz wolny	2,37	0,06	1816,23	0,00
	Zach. UE	0,01	0,00	856,10	0,00
Wschodnie UE – zachodnie UE	Wyraz wolny	3,65	0,03	15305,18	0,00
	Wsch. UE	0,02	0,00	2089,33	0,00

Źródło: opracowanie własne.

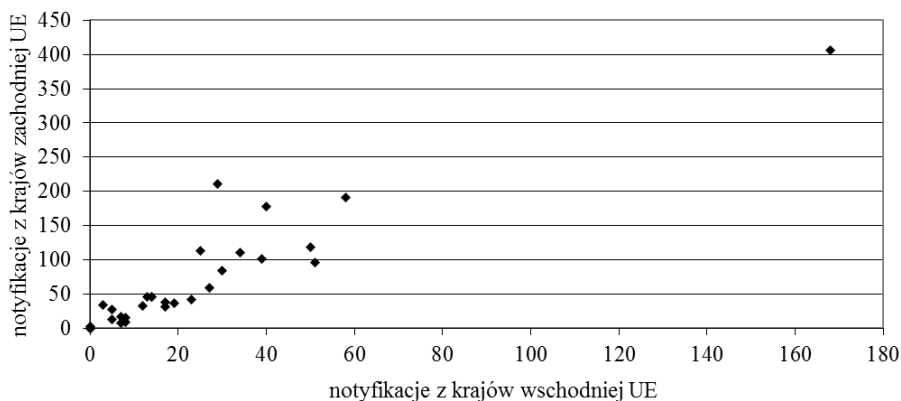
Odchylenie statystyki dopasowania jest duże (239,36 w pierwszym modelu oraz 1092,90 w drugim), co może wynikać z istnienia punktów odstających¹³ – znacząco większa liczba notyfikacji w zakresie wyrobów budowlanych w porównaniu z notyfikacjami w zakresie pozostałych produktów (por. punkt w prawym górnym rogu rys. 1 i 2).

Rys. 1. Relacja liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej UE do wschodniej UE

Źródło: opracowanie własne.

¹³ *Ibidem*, s. 802.

Rys. 2. Relacja liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów wschodniej UE do zachodniej UE

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Liczba notyfikacji umożliwiających prowadzenie oceny zgodności w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej UE jest trzykrotnie wyższa niż z krajów wschodniej UE. Różnica ta jest pochodną zapotrzebowania na przeprowadzenie oceny zgodności poszczególnych produktów/zagadnień w obydwu tych grupach krajów, związaną także z wielkością rynku. Świadczy to jednak również o niskim rozwoju przemysłowym krajów wschodniej UE. Pośrednio może to także wskazywać na eksport do wschodniej UE produktów wyprodukowanych w zachodniej UE, a także na reeksport importowanych tam najpierw produktów. Powodować to może wzrost kosztów zakupu tych produktów w krajach wschodniej UE, a dodatkowo także zmniejsza możliwości rozwoju przemysłu.

Wartość współczynnika korelacji Pearsona (0,93) dotycząca liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej i wschodniej UE jest bardzo wysoka, co potwierdza istnienie wspólnego rynku w tym zakresie. Wartość statystyki Walda i prawdopodobieństwa wskazuje na istotność estymowanych parametrów: notyfikacji z krajów zachodniej i wschodniej UE (odpowiednio do przyjętego modelu). Jednak ocena parametrów wskazuje, że wzrost liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów wschodniej UE powoduje znacznie większy wzrost tej liczby z krajów zachodniej UE niż w relacji odwrotnej.

Dysproporcja liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia między krajami zachodniej i wschodniej UE (ze wskazaniem na jej dalsze postępowanie) jest jednym z elementów utrwalania asymetrycznego rozwoju przemysłowego

w tych grupach krajów. Należy to uznać za zjawisko niekorzystne, biorąc pod uwagę, że rynek UE powinien być nie tylko wspólny, ale także poziom życia w poszczególnych jej krajach powinien być wyrównywany. Możliwości wzrostu konsumpcji produktów objętych nowym podejściem w krajach wschodniej UE są więc pośrednio ograniczane. Komisja Europejska mogłaby zatem podjąć działania (także prawne) w celu zmniejszenia liczby notyfikacji w zakresie nowego podejścia z krajów zachodniej UE i jej zwiększenia w krajach wschodniej UE.

Bibliografia

- Crewson P., *Applied statistics handbook*, AcaStat Software, Leesburg 2008.
- Harańczyk G., *Wychodząc poza prostą regresję – modelowanie statystyczne w obszarze ubezpieczeń*, StatSoft Polska, Kraków 2011.
- Hutyra A., *Dyrektywy nowego podejścia i oznaczenie CE. Wprowadzanie wyrobów przemysłowych na rynek Unii Europejskiej*, Stowarzyszenie Wolna Przedsiębiorczość, Oddział Terenowy w Gdańsku, Gdańsk 2001.
- Komisja Europejska, *New Approach Notified and Designated Organisations Information System (Nando)*, <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>.
- Messerlin P.A., Palmetier D., *Technical Regulations and Industry Standards (TRIS), w: Regulatory barriers and the principle of non-discrimination in world trade law: past, present, and future*, red. T. Cottier, P.C. Mavroidis, P. Blatter, University of Michigan Press, Ann Arbor 2000.
- Stanisz A., *Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny. Modele liniowe i nieliniowe*, t. 2, StatSoft Polska, Kraków 2007.
- Urząd Publikacji, *EUR-Lex. Baza aktów prawnych Unii Europejskiej*, <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>.
- Young A.R., *The incidental fortress: the single european market and world trade*, „Journal of Common Market Studies” 2004, No. 2 (42).

THE INTERDEPENDANCE OF NOTIFICATIONS IN THE NEW APPROACH FROM THE COUNTRIES OF WESTERN AND EASTERN EUROPEAN UNION

Summary

The new approach covers the products or issues that may threaten the safety, health of the consumer or environmental protection. The purpose of the paper is to examine the mutual interdependence of the notifications on the new approach from the Western and Eastern European Union (EU) countries. Number of notification (allowing the assessment of compliance in respect of the new approach) from Western EU countries is three times higher than from the Eastern EU countries. The value of Pearson correlation coefficient (0.93) indicated that the correlation of the number of notifications between these groups of countries is very high. The value of the Wald statistics and probability, calculated within the Poisson regression indicated that estimated parameters: notifications from the Western or Eastern EU countries (according to the adopted model) are statistically significant. However, on the basis of estimation of these parameters it can be concluded that increasing of the number of notifications from the Eastern EU countries causes a much larger increase

in the number of notifications from the Western EU countries, leading to even greater disparities in the number of notifications. Therefore the European Commission should take action (including legal entities) in order to develop conformity assessment related to the new approach in the Eastern EU countries.

Keywords: new approach, notifications, correlation analysis, Poisson regression, European Union

Translated by Marcin Piękowski

